

סימן צט

צירוף עצמות האיסור עם ההיתר לביטול האיסור

חולין צח: – בשר ועצמות בהדי בשר ועצמות משערינן.

ירושלמי ערלה – גם קליפי האיסור מעלים את האיסור (דהיינו מצטרפים להיתר).

שו"ע א פוסק כרא"ש, ר"ש ורשב"א: חתיכת נבילה שיש בה בשר ועצמות שנפלה לקדירת היתר - עצמות האיסור מצטרפים עם ההיתר לבטל האיסור¹, ואין צריך לומר שעצמות ההיתר מצטרפין עם ההיתר, אבל המוח שבעצמות האיסור מצטרף עם האיסור, וגוף הקדרה אינה מצטרפת לא עם האיסור ולא עם ההיתר (פמ"ג: דיש לחלק בין קליפת איסור דמצטרפין להיתר אף שאין בהן לחלוחית לגוף החרס דאין הרוטב מכסה אותו בחוץ).

רמ"א: ויש מחמירים (או"ז) שלא לצרף עצמות האיסור עם ההיתר לבטל (ש"ך: וגם לא מצרפים אותם עם האיסור) (שפ"ד: אולי משום שלא יבוא לטעות באם בישל הנבילה תחילה), ובמקום הפסד יש לסמוך אמקילין ומתירין כי כן עיקר.

והקשה ב"ח דהרי לכאורה העצמות הם דבוקים לאיסור וני"ג, שהרי הרמ"א סובר דאף בדבר שאין לו טעם מעצמו אמרינן חני"ג כדפסק לעיל צח/ה דיש לחוש לחומרא בכלי חרס חדש דני"ג היינו דהחרס עצמו ני"ג, וא"כ ה"ה הכא עצמות האיסור ני"ג, ותיצרו ש"ך וט"ז דאינו קשה דהתם הטעם דהחרס עצמו ני"ג הוא משום שאין לו תיקון בהגעלה, וא"כ עצמות דקי"ל דכלי עצם ניתרים בהגעלה - אינם ני"ג, ויוצא דעצמות דומים לכלי מתכת וכדו' דסובר הרמ"א דגוף הכלי לא ני"ג ורק אם הכלי ישן הבלוע בו ני"ג וה"ה הכא.

ש"ך פוסק כר"ן דהעצמות הרכות של האיסור מצטרפים לאיסור מפני מוח שבהן ומחמת רכותן שיצא לחות, אבל עצמות יבשים של איסור מצטרפים לבטל האיסור.

פר"ח פסק כרבינו ירוחם שעצמות היתר אין מצטרפים להיתר לבטל האיסור באינו מינו (דהיינו כשיש איסור דאורייתא, אבל במין במינו שמהתורה כבר התבטל - מצטרפים).

יש אומרים בטור שעצמות האיסור מצטרפין עם בשר האיסור להצריך ששים כנגדו, ועצמות ההיתר מצטרפין עם בשר ההיתר ג"כ לבטל האיסור. (כמשמעות חולין צח:)

שו"ע ב – במה דברים אמורים שעצמות האיסור מצטרפים עם ההיתר? כשנפלה חתיכת הנבלה לקדירת היתר כשהיא חיה, אבל אם נתבשלה תחילה ואח"כ נפלה לקדירת היתר עצמות שבה מצטרפים עם האיסור לפי שבלעו מבשר הנבלה כשנתבשלה לבדה.

שו"ע ג – בשאר איסורים חוץ מבשר בחלב חתיכה הבלועה מאיסור מצטרפת לבטל האיסור [אבל היא עצמה אסורה, לפי שהאיסור שבה אינו נפלט ממנה לגמרי - ש"ך]. **רמ"א** – ואין נוהגין כן, כי קי"ל בכל איסורים חתיכה נעשית נבלה [אלא צריך סי' נגד כל החתיכה ואפ"ה החתיכה עצמה אסורה - ש"ך].

¹ ט"ז: לפי שאינם בני אכילה אינם בכלל האיסור, ומי"מ בולעים ע"י הבישול ע"כ מתפשט גם לתוכן ויש בהם ג"כ לחלוחית לבלבל האיסור שבולעים מן הבשר האסור.

כיצד משערים את ההיתר?

(כמו שהוא כעת לפנינו או כמו בזמן נפילת האיסור?)

מה שבלעה הקדירה:

חולין צז: – כשהן משערין משערין ברוטב ובקיפה ובחתיכות ובקדרה. איכא דאמרי בקדרה עצמה, (כמו שהוא לפנינו) ואיכא דאמרי במאי דבלעה קדרה. (כמו בזמן נפילת האיסור)

משמע לשיטה זו דאע"פ שאין אנו יודעים כמה היה ההיתר בשעת הנפילה וכן אע"פ שייתכן שגם האיסור נתמעט כמו ההיתר – **משערין באומד יפה** במה דבלע הקדירה מן ההיתר. (ונראה דטעם שיטה זו, דאע"פ שהקדירה גם בלעה מן האיסור, הרי ההיתר הוא הרבה יותר מן האיסור שהרי אנחנו רוצים לבטל האיסור בששים היתר, וע"כ אין אנו חוששים שבלע הקדירה מן האיסור ותולין להקל דבלע רק מההיתר וע"כ משערין באומד יפה)

חולין צח: – ההוא כזיתא תרבא דנפל בדיקולא דבשרא, סבר רב אסי לשעוריה (להיתרא) במאי דבלע דיקולא, אמרי ליה רבנן לרב אשי אטו דהיתרא בלע דאיסורא לא בלע.

נובע מגמ' זו דכל הטעם שאין משערין במאי דבלע קדירה מההיתר הוא משום שהקדירה בלעה גם מהאיסור, **ויוצא** דאם ראינו האיסור וההיתר בשעת נפילתם והאיסור בא לפנינו עכשיו כמו שהיה בשעת הנפילה וההיתר נצטמק מכמות שהיה - בכגון זה **משערין** גם במאי דבלע קדירה, אבל אם לא ראינו **אין משערין** דאטו היתרא בלע איסורא לא בלע.

רמב"ם פסק להקל כלישנא בתרא שבגמרא הראשונה.

רש"י, רא"ש פסקו כרבנן שבגמרא השניה.

רשב"א הקשה דאין זה מחוור, דמשמע במסכת תרומות דבתר בסוף אזלינן, וכן ג"כ מסתבר, דמה לי שהיה ההיתר מתחילתו רבה על האיסור, השתא מיהא נתמעט ההיתר ואינו מבטל האיסור, **אמנם להלכה פסק הרשב"א** דכיון שהרמב"ם מיקל, אז **באיסור דרבנן**, היינו במין במינו, דמדאורייתא בטל ברוב ורק מדרבנן צריך ס', בזה נקל כרמב"ם דמשערין באומד יפה במאי דבלע קדירה מן ההיתר, אבל **באיסור דאורייתא**, היינו במין בשאינו מינו, דמדאורייתא צריך ס' - בזה לא נקל ומשערין כמות שהוא עכשיו. (וכתב ה"ט"ז דבמין בשאינו מינו דסובר הרשב"א דלא מקילין כרמב"ם, הרי שעכ"פ מקילין [כרש"י ורא"ש] דאם ראינו האיסור והיתר בשעת נפילתו וכו' משערים במאי דבלע קדירה)

שו"ע ד פסק כרשב"א.

רש"ל פסק (והובא בש"ך וט"ז) דלעולם בכל מקרה משערין כמו שבא עכשיו לפנינו, והטעם כי אין לעמוד על שורש הדבר ולא ידוע כמה בלעה הקדירה וכמה פעמים יבוא קלקול מזה.

מה שכלה ואבד לגמרי מחמת האור:

שו"ע ד (ע"פ רמב"ם): מה שכלה ואבד מחמת האור – אינו מצטרף, שזה כלה לגמרי.

ביטול או הוספה על איסור לכתחילה

ביצה ד: – אין מבטלין איסור לכתחלה.² **וכ"פ שו"ע ה**

תוקף האיסור:

תוס', רשב"א, ר"ן: מדרבנן. **וכ"פ פר"ח (וכ"מ שפסק ש"ד)**

ראב"ד: מדאורייתא.³

נו"ב מחלק וסובר שדוקא לבטל הטעם של איסור הוא מדרבנן, אבל ממשות האיסור יבש ביבש ברוב הוא מדאורייתא וה"ה לבטל בסי, אבל בלח בלח לבטל בסי משמע שם דמותר מדאורייתא.

ביטול או הוספה – באיסורי דאורייתא:

ערלה ג/ח – נפלו ונתפצעו - אחד שוגג ואחד מזיד לא יעלו דברי ר"מ ורבי יהודה, רבי יוסי ור' שמעון אומרים בשוגג יעלו **במזיד לא יעלו**. (והלכה כר' יוסי ור' שמעון)

ירושלמי תרומה – כל האיסורין שריבה עליהן - שוגג מותר **ובמזיד אסור**.

• **כתב רשב"א** דאפילו נפל מין במינו וההיתר רבה עליו, דמדאורייתא כבר בטל ברוב, אם ריבה במזיד - אסור.

• **רשב"א:** כיון שהוא קנס אסור למי שעבר וביטל וכן למי שנתבטל בעבורו. **וכ"פ שו"ע ה מהטור משמע** דאפילו למבטל עצמו לא אסור אא"כ הוא שלו או שנתכוון לבטל בשביל עצמו, אבל אם לא היה שלו וגם לא נתכוון בשביל עצמו - מותר. **וכ"פ ש"ך**

פסיקת ההלכה:

שו"ע ה:

אין מבטלין איסור לכתחלה, ואפילו נפל לתוך היתר שאין בו שיעור לבטלו **אין מוסיפין** עליו היתר כדי לבטלו.

עבר וביטלו או שריבה עליו - אם בשוגג מותר, ואם **במזיד**⁴ אסור למבטל עצמו אם הוא שלו וכן למי שנתבטל בשבילו (רמ"א: ואסורים למכרו ג"כ לישראל אחר) ולשאר כל אדם מותר.

רמ"א: ודוקא שנתערב יבש ביבש או אפילו לח בלח למאן דאמר שאין אומרים בו חני"נ, אבל חתיכה שבלעה איסור לא מהני שנתוסף אח"כ ההיתר דהא אמרינן ביה חני"נ.

² **בשו"ע פד"ג** מבואר דאם אין כוונתו רק לדבר אחר כגון לתקן הדבש – מותר. **ט"ז:** דוקא באי-אפשר בענין אחר. **פמ"ג:** אף אם אפשר רק שהוא טירחא נמי שרי.

³ **רעק"א** כתב דנפקא מינה אם ביטל בשוגג - דלראב"ד בדאורייתא קנסינן שוגג אטו מזיד.

⁴ אם ריבה במזיד ושגג בדין דלא ידע שאסור - לדעת רש"ל מקרי מזיד, ולדעת ה"ט"ז מקרי שוגג.

ביטול או הוספה – באיסורי דרבנן:

ביצה ד: – עצים שנשרו מן הדקל לתוך התנור ביו"ט מרבה עליהם עצים מוכנים ומסיקן... והא קא מבטל איסורא לכתחלה ותנן אין מבטלין איסור לכתחלה הני מילי בדאורייתא אבל בדרבנן מבטלין, ולרב אשי דאמר כל דבר שיש לו מתירין אפילו בדרבנן לא בטיל מאי איכא למימר הני מילי היכא דאיתיה לאיסורא בעיניה הכא מקלא קלי איסורא.

בכורות כז. – תרומת חוצה לארץ בטילה ברוב.

ר"י, ראבי"ה: הא דמבטלין לכתחילה איסור דרבנן - ה"מ בדבר שאין לו שורש מן התורה, אבל בדבר שיש לו שורש מן התורה אסור אפילו להרבות עליו ולבטלו וכ"ש לערבו לכתחילה בידיים.

רשב"א (וכ"מ ברמב"ם): אפילו איסור דרבנן שיש לו עיקר מן התורה – אם נפל מעצמו **מותר להרבות עליו**, אבל אסור לערב אותו בידיים כדי לבטלו (וה"ה לאיסור מדרבנן שאין לו עיקר מן התורה (ותרומת חו"ל היא קולא מיוחדת)). **וכ"פ שו"ע ו, רש"ל, ט"ז**

יש אומרים (הובא ברשב"א): איסור דרבנן שאין לו עיקר מדאורייתא – מערבים אותו לכתחילה בידיים (והראיה מבכורות כז.).

רא"ש ועוד: בכל איסורי דרבנן אפילו אין עיקר מן התורה – **אסור אפילו להרבות עליו** ולבטלו (וטעמו שמה שאמרה הגמ' בביצה "ה"מ בדאורייתא אבל בדרבנן מבטלין" הולך על המסקנא בגמ' שם דדוקא בדקלי איסוריה (היינו דאין נהנה מהאיסור עד שעת ביעורו מן העולם ואז אין ממש באיסור) הוא דמותר לבטל בדרבנן אבל בלאו הכי לא). **וכ"פ רמ"א, ש"ך**

שו"ע ו: איסור של דבריהם אין מערבינן אותו בידיים כדי לבטלו, ואם עשה כן במזיד אסור, אבל אם נפל מעצמו ואין בהיתר כדי לבטלו מרבה עליו ומבטלו.

רמ"א: ויש אומרים דאין לבטל איסור דרבנן או להוסיף עליו כמו באיסור דאורייתא וכן נוהגין ואין לשנות.

והקשו ש"ך וט"ז על המחבר דבאו"ח סימן תרע"ז גבי נר חנוכה סתם המחבר כשיטת **הרא"ש** דמותר השמן שבנר חנוכה שנתערב בשמן אחר ואין בו סי' לבטלו - דאין להוסיף עליו ולבטלו, והרי נר חנוכה אינו אלא מדרבנן, וכתב הש"ך דדוחק לחלק דהתם כיון דהוקצה למצוותו חמיר טפי, **והמג"א תירץ** דחנוכה הוי דבר שיש לו מתירין לשנה הבאה, **והבאר היטב** דחה התירוץ דמשמע מהמחבר שם דהשמן בטל בס', וצ"ע.

דין חני"ן בלא נודע התערובת

סמ"ג וסמ"ק כתבו שכשרוצה לבטל איסור, צריך לחקור אם נתווסף היתר אחרי האיסור, דאז חני"ן ולא יועיל ההיתר שנתווסף.

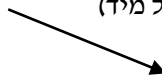
הטור כתב שאין צריך לחקור אם נתווסף היתר אחרי האיסור, דקימ"ל כל האיסורים שריבה עליהם שוגג מותרים.

ולכאורה קשה על הטור – מדוע לא אומרים חני"ן?

הב"י תירץ דהטור לשיטתו מדבר בשאר איסורים דלא אמרינן חני"ן. (אך בדרכ"מ דוחה זאת כיון שמשמע שהטור מדבר גם בבשר וחלב)

דרכ"מ מתרץ :

- (1) חני"ן אומרים רק אם מערבו במזיד אבל בשוגג לא.
- (2) גם בשוגג אמרינן חני"ן אלא דהחילוק הוא אחר דחני"ן אומרים רק אם נודע בינתיים אבל אם לא נודע לא אמרינן חני"ן, וכתב דתירוץ זה הוא נכון, וכ"כ באו"ה חילוק זה. (ולפי"ז מחי' הסמ"ג והטור היא דהסמ"ג חושש שנודע בינתיים, והטור סובר שמן הסתם אם נודע לו בינתיים היה בא לשאול מיד)

ויוצא דשיטת או"ה ודרכ"מ – דאם לא נודע התערובת לא אמרינן חני"ן.

ש"ך פסק דגם בלא נודע התערובת כן אמרינן חני"ן, וכתב שמוכח דדעת שו"ע צד"ב כן, שהרי פסק דאם תחב כף של חלב בקדירה של בשר ב' פעמים ולא נודע בינתיים, דצריך ב' פעמים ס' נגד הכף, והטעם – דחיישינן כשהוציא הכף נשאר בו מעט חלב ונעשית הכף נבילה והוא איסור חדש, וכיון דלא נודע בינתיים לא נתבטל הראשון וצריך ב' פעמים ס', מוכח מיהא דהכף ני"נ אע"פ שלא נודע.

שיטת רמ"א :

ש"ך כתב דאולי הרמ"א חזר בו מדבריו שבדרכ"מ וסובר שכן אמרינן חני"ן. רעק"א וערוה"ש כתבו דמוכח דוודאי דעת הרמ"א להלכה שכן אמרינן חני"ן גם בלא נודע התערובת.

רמ"א ה : י"א (או"ה) דאפילו במקום דלא אמרינן חתיכה נעשית נבילה⁵ לא מהני ההיתר לבטל אלא אם נתווסף קודם שנודע התערובת, אבל אם נודע התערובת קודם לא מהני מה שנתווסף אחר כך (דקנסו שוגג אטו מזיד), ולפי זה היה צריך החכם המורה לבטל איסור לחקור אם נתווסף ההיתר לאחר שנודע, ולא נהגו כן. (דאחזוקי איסורא לא מחזקינן - ערוה"ש)

ש"ך חולק וסובר שבשוגג אף שנודע לא קנסינן (במקום שלא ני"נ - בלח בהפסד מרובה).

⁵ היינו : לא מיבעיא במקום דאמרינן חני"ן דיש חילוק בין נודע או לא, אלא אפילו במקום דלא אמרינן חני"ן לא תימא דאפילו נודע שרי כל שריבה בשוגג אלא כל שנודע אסור (כיון שקנסו). (ע"פ ביאור הש"ך, אך בערוה"ש חולק על ביאור זה)

חוזר ונייעור

עבודה זרה עג. – המערה יין נסך מחבית לבור אפילו כל היום כולו ראשון ראשון בטל.

ראב"ד: לית הלכתא כוותיה לענין יין ביין, אבל לענין יין במים ומים ביין הלכתא כוותיה.⁶

ויוצא דלשיטתו איסור שנפל ונתבטל ואח"כ נפל עוד איסור ששנה בטעמו לראשון, האיסור הראשון שנתבטל נעשה היתר גמור ומצטרף עם ההיתר לבטל האיסור השני.

רמב"ן: בכל מקרה לית הלכתא כוותיה, וחוזר ונייעור.

בדין חוזר ונייעור - האם יש נפק"מ בין נודע בינתיים ללא נודע?

מרדכי: בנודע בינתיים – בטל ונעשה היתר ומבטל האיסור, ובלא נודע – לא בטל.

או"ה: ביבש ביבש מין במינו ברוב, וכן מין בשאינו מינו בס', יש חילוק בין נודע ללא נודע דבנודע בטל.

מהרא"י בהגש"ד, ר"ש: אפילו בנודע – חוזר ונייעור.

כתב הש"ך דגם לדעתם משמע שביבש ביבש מין במינו יש חילוק בין נודע ללא נודע דבנודע בטל⁷, אך הרא"ש כתב במפורש דאפילו יבש ביבש מין במינו חוזר ונאסר אפילו נודע.

רמ"א ו: איסור שנתבטל כגון שהיה ששים כנגדו ונתוסף בו אח"כ מן האיסור הראשון חוזר ונייעור ונאסר לא שנא מין במינו לא שנא מין בשאינו מינו לא שנא יבש לא שנא לח לא שנא נודע בינתיים או לא נודע בינתיים. (וראה הערה⁸)

מפשט פסק רמ"א ורש"ל⁹ משמע שבכל מקרה אין חילוק בין נודע ללא נודע ונאסר ונאסר ביבש ביבש מין במינו חוזר ונייעור. – **כמהרא"י בהגש"ד ור"ש**

לנו פסק הש"ך דביבש ביבש מין במינו ונודע בינתיים רק בהפסד מרובה יש להקל.

⁶ וכתב פר"ח דמסתבר דאפילו לשיטתו אם נתרבה האיסור עד שעכשיו הוא רוב בתערובת אז אמרינן חוזר ונייעור.
⁷ והטעם לכך הוא שהרי כל הסיבה שהחמירו שחוזר ונייעור הוא מטעם דטעמא לא בטיל וא"כ בזה אין שום שייכות לטעמא ולכן בטל, ואמנם במין במינו בלח דג"כ אין טעם כבר כתב הרמב"ן דכיון דנפל איסור בכדי שיהיב טעמא בשכנגדו באינו מינו אסור, וכן יבש ביבש מין בשאינו מינו דג"כ אין טעם כבר כתבו הפוסקים דהטעם דאסור הוא דאם יבשלם יתן טעם וע"כ גם בזה יהיה אסור וחוזר ונייעור כיון דאם יבשלם יתן טעם, ואילו האו"ה דמתיר גם ביבש ביבש מין בשאינו מינו בס' בנודע ואח"כ נפל איסור אחר דאמרינן קמא קמא בטיל הולך לשיטתו דהטעם הוא לפי שיש לו תקנה וכו'.

⁸ **וקשה** שהרי בתחיבת כף לקדירה ב' פעמים כן חילק בשו"ע צד"ב בין נודע ללא נודע, **ותירץ הט"ז** דשאני הכא דאיכא איסור חדש וע"כ החמיר הרמ"א דחוזר ונייעור אף בנודע.

⁹ אמנם כתב הש"ך שאפשר לדחוק ולומר שהרמ"א ורש"ל סוברים כפי שהש"ך ביאר את דעת מהרא"י ור"ש.

ביטול היתר בהיתר

תרומות ה/ה – סאה תרומה שנפלה למאה, הגביהה ונפלה למקום אחר: ר' אליעזר אומר מדמעת כתרומה וודאי, וחכמים אומרים אינה מדמעת אלא לפי חשבון.

כלאים ט/א – צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן זה בזה, אם רוב מן הגמלים מותר (לערב עמהן פשתן לפי שצמר רחלים נתבטל ברוב של גמלים) ואם רוב מן הרחלים אסור.

רמ"א ו: כזית חלב שנפל למים ונתבטל בששים¹⁰ ואח"כ נפל מן המים לקדירה של בשר – מותר אע"פ שאין בבשר ששים נגד החלב שהרי נתבטל במים וכל כיוצא בזה.

ש"ך: דעת הרמ"א (בתו"ח) שאפילו לכתחילה מותר ליתן המים לבשר כיון שכבר נתבטל.¹¹ (וכתב הצ"צ שדוקא ליתן המים לכתחילה מותר, אבל לבטל החלב לכתחילה במים בשביל לתת אח"כ בבשר אסור)

בית מאיר: דעת הרמ"א דאסור לכתחילה אפילו ליתן מהמים לבשר, וחזר בו מהת"ח, ולכן כתב הכא כל הדין בלשון דיעבד, והסברות הכא לאיסור הם כמו הסברות שכתבו הראשונים ב-צ"ג בד"ק פת שאפאו עם צלי, דהיינו דנחשב דשיל"מ (רי"ף) או דמשום חומר דבשר בחלב החמירו (טעם שני בר"ן). [ולהלכה לא החמיר הבית מאיר אלא במים שמצויים מאוד ולא בדבר אחר]

שו"ע ז פסק כרשב"א וריב"ש (ע"פ ע"ז לג): – אם נבלע איסור מועט לתוך כלי כשר: אם דרכו של אותו כלי להשתמש בו בשפע היתר - מותר להשתמש בו לכתחלה כיון שהאיסור מועט וא"א לבוא לידי נתינת טעם, ולפיכך איסור משהו שנבלע בקדרה או בתוך קנקנים מותר להשתמש בו לכתחלה, ואפילו בבן-יומו לפי שא"א לבוא לידי נתינת טעם, אבל אם נבלע בכלי שדרכו להשתמש לעתים בדבר מועט כקערה וכיוצ"ב - אסור להשתמש אפילו בשפע גזרה שמא ישתמש בה בדבר מועט ויבוא לידי נתינת טעם.

ט"ז, ש"ך, ב"ח, לבוש פסקו כר"ן וטור דאסור בכל מקרה. (ואין ראייה מע"ז דשם לא נתכוון לבטלו כדי להנות ממנו)

האם מותר לפגום איסור לכתחילה? (וראה לעיל עמ' 133)

חכם צבי: כן. (דפקע האיסור לגמרי, ואין זה כביטול ע"י רוב שהאיסור בעצמותו במקומו עומד ורק שע"י הריבוי אין טעמו נרגש)

יעב"ץ: לא.

¹⁰ אע"פ שלא נתבטל בששים ג"כ לא משערין אלא לפי חשבון, אבל כאן מביא שנתבטל לענין שיהא מותר אח"כ לערבו עם בשר (נו"ב מהד"ת יו"ד קפו).

¹¹ ויוצא לפי זה לכאורה דמותר לטגן בשר עם מרגרינה שיש בה 1% חלב דכבר נתבטל בה החלב, אמנם יש לעיין אם נחשב הכא ביטול לכתחילה, שהרי באופן קבוע המייצרים מבטלים החלב במרגרינה בשביל הקונים ורק בגלל שקונים הם ממשיכים לבטל, וא"כ אולי נחשב הדבר כאילו הקונים בעצמם לכתחילה ביטלו החלב במרגרינה, וממילא יהיה אסור לטגן עם הבשר (חולין ו. - דכיון דקאמר לה עשי לי משליכי כמאן דעריב בידי דמי).